

SAKSBEHANDLER
Elisabeth Nordling

VÅR DATO
28.06.2022

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
22/02498-3

DERES REF.
2022/55101-10

DERES DATO

Museumssenteret i Hordaland
Salhusvegen 201
5107 SALHUS

Salhus Tricotagefabrik. Avgjørelse av klage på tilskudd.

Innledning

Vi viser til klagen deres, datert 29.04.2022. Klagen gjelder Vestland fylkeskommunes vedtak om tilskudd fra Statsbudsjettet, jf. forskrift om tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner (FOR-2021-08-13-2509) og Prop. 1 S (2021-2022). Salhus Tricotagefabrik er ett av 15 prioriterte anlegg i Riksantikvarens bevaringsprogram for tekniske og industrielle kulturminner.

Klagen er oversendt til oss i brev datert 01.06.2022. Klagen er fremsatt innen klagefristen og tas til behandling. Vi mottok merknadene deres i brev datert 21.06.2022, og anser saken som tilstrekkelig opplyst.

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Vestland fylkeskommunes vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Bakgrunn for saken

Museumssenteret i Hordaland søkte om kr 5 523 562 til Salhus Tricotagefabrik. Anlegget fikk tildelt tilskudd på totalt kr 4 802 500, herav kr 1 800 000 til dekning av lønnskostnader til tre fast ansatte håndverkere.

Salhus Tricotagefabrik klaget på størrelsen av den delen av tilskuddet som skal dekke lønnskostnadene.

Innholdet i klagen

Hovedpoengene i klagen er:

1. Tilskuddet til lønn er kr 230 942 lavere enn omsøkt, og dekker ikke lønnskostnader til håndverkerne fullt ut.
2. Vestland fylkeskommunes vurdering er mangelfull og er i konflikt med Riksantikvarens retningslinjer og signal i forvaltningen av midlene.
3. I dialogmøte med fylkeskommunen ble det ikke informert om at tilskuddet til lønn kunne bli redusert. Klager ble derfor avskåret fra å komme med ytterligere argumenter til saken.
4. Målsetningen med programmet vil være vanskelig å oppnå dersom tildelingene svinger fra år til år.
5. Tildelingen er ikke i tråd med Meld. St. 16 (2019 – 2020) *Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold*, jf. s. 47.

Vestland fylkeskommunes vurdering

Vestland fylkeskommune ble tildelt kr 10 100 000 i tilskuddsmidler fra post 72 for budsjettåret 2022. Totalt fikk fylkeskommunen inn 19 søknader om tilskudd, med en samlet sum på kr 54 350 965.

Fylkeskommunen mener at retningslinjene fra Riksantikvaren må forstås i skjerpene retning, noe som innebærer at tilskuddsordningen skal bidra til, men ikke alene sikre, at kompetansen og tilstandsgraden skal opprettholdes ved de prioriterte anleggene. Riksantikvarens praksis med ikke å dekke kostnadene fullt ut, er lagt til grunn ved fordelingen til alle de tre anleggene som har vært i bevaringsprogrammet. Hvorvidt det var gitt ytterligere opplysninger til søknaden i møte, ville ikke hatt relevans for vurderingen, da det er tall fra klager som har ligget til grunn for vurderingen.

Fylkeskommunen understreker at tilskuddet som er gitt til Salhus Tricotagefabrik dekker omtrent 91 % av de totale lønnsutgiftene og er totalt høyere enn samtlige av tildelingene i årene 2018-2020. Dette skyldes at det anses for å være svært viktig å få overført kunnskap til neste generasjon håndverkere. Hvorvidt et slikt nivå kan opprettholdes i fremtiden vil i stor grad være avhengig av hvilke rammer som blir tildelt Vestland fylkeskommune.

Fylkeskommunen mener at det ikke er mangler ved saksbehandlingen, da det er gjennomført en konkret vurdering av søknaden, der kulturmiljøets egenart og verdi er lagt til grunn.

Deres kommentarer til fylkeskommunens oversendelse

Dere viser til at dere i en årrekke har mottatt lønnsmidler til faste FDV-ansatte. Tildelingene har ikke variert år for år, og har dekket hele lønnen. I tillegg har dere i ulike år også søkt om støtte til innleid arbeidskraft, kompetanseoverføring og administrativt arbeid innenfor FDV lønn, som vanligvis ikke har blitt dekket fullt ut. Kuttet i lønnsmidler til de faste håndverkerne i 2022 skaper usikkerhet for arbeidstakerne og gjør den videre forvaltningen uforutsigbar. Dere viser til at Salhus Tricotagefabrik oppfyller de fleste tildelingskriteriene i forskrift om tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner § 7, hvor forutsigbare tilskudd til lønn til FDV-ansatte er spesielt viktig for å kunne opprettholde bokstav e. om ivaretagelse av nødvendig kompetanse.

Avslutningsvis skriver dere at dere har forståelse for at det må gjennomføres harde prioriteringer innenfor ordningen. Dere mener likevel at det er en dårlig prioritering å kutte i lønn til de faste stillingene, noe som heller ikke er i tråd med tidligere praksis.

Riksantikvarens vurdering

Gjennom tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner skal vesentlige deler av Norges tekniske og industrielle historie bevares. Det er et mål å øke kunnskapen om mangfoldet av tekniske og industrielle anlegg, som grunnlag for forskning, formidling, opplevelse, bruk og mulig ny bruk. I dette inngår blant annet ivaretagelse av håndverkskompetansen som er bygd opp ved de 15 prioriterte anleggene som inngikk i Riksantikvarens bevaringsprogram frem til 2020. Salhus Tricotagefabrik er ett av de prioriterte anleggene frem til nye bevaringsstrategier er ferdigstilt.

Målet med bevaringsprogrammet er å sette i stand og prioritere de tekniske og industrielle anleggene. Med dette menes normalt vedlikeholds nivå innenfor definerte omfang. De nasjonale søknadsbeløpene om tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner er langt høyere enn de totale midlene som tildeles over Statsbudsjettet. Dette innebærer at både Riksantikvaren og fylkeskommunene må gjennomføre en streng avveining av hvordan midlene skal fordeles. Det er fylkeskommunene som prioriterer hvilke tiltak det skal gis tilskudd til innenfor de fastsatte rammene og vurderer hva man ønsker å få ut av tilskuddsmidlene til de enkelte tiltakene.

Salhus Tricotagefabrik har totalt blitt tildelt kr 2 400 000 innen FDV lønn. Tilskuddsmidlene dekker omtrent 90 % av lønnskostnadene til fast ansatte. For å sikre at nødvendig kompetanse blir ivare tatt gjennom kunnskapsoverføring, har de totale lønnskostnadene til innleid arbeidskraft blitt prioritert dekket gjennom tildelingen.

Riksantikvaren kan ikke se at Vestland fylkeskommune har gjort feil ved skjønnsutøvelsen eller saksbehandlingen for øvrig, som kan ha vært avgjørende for innholdet i vedtaket, jf. forvaltningsloven § 41.

Konklusjon

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Vestland fylkeskommunes vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28.

Vennlig hilsen

Anne-Judith Munthe-Kaas
avdelingsdirektør
leder Juridisk seksjon

Elisabeth Nordling
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Salhus Tricotagefabrik AS, Salhusvegen 201, 5107 SALHUS/ Vestland fylkeskommune, Postboks 7900, 5020 BERGEN